Omgevingsdienst
Midden- en West-Brabant

Begroting 2021

Incl. meerjarenraming 2022-2024

Versie 23 maart 2020

1	**Algemeen**	**3**
1.1	Voorwoord	3
1.2	Financiële uitgangspunten	4
2	**Beleidsbegroting**	**6**
2.1	(Beleids-)ontwikkelingen	6
2.1.1.	De komst van de Omgevingswet	6
2.1.2.	Uitvoeringsconsequentie Transitie Zorgvuldige Veehouderij	7
2.1.3.	Aanpak stikstofproblematiek	8
2.1.4.	ZZS en PFAS	8
2.1.5.	Bodem en ondergrond	9
2.1.6.	Energie en klimaat	9
2.1.7.	Circulaire economie	10
2.1.8.	Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB)	10
2.2	Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma	11
2.2.1.	Informatiegestuurd en risicogericht werken	11
2.2.2.	Uitvoeringskaders	12
2.2.3.	Opbouw programma	12
2.3	Paragrafen	14
2.3.1.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
2.3.2.	Financiering	19
2.4	Bedrijfsvoering	21
3	**Financiële begroting**	**24**
3.1	Uiteenzetting financiële positie en toelichting	24
3.2	Overzicht kosten van Bedrijfsvoering	24
3.3	Het bedrag voor onvoorzien	24
3.4	Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024	25
4	**Toelichting op de begroting 2021**	**28**
4.1	Toelichting op de baten	28
4.2	Toelichting op de lasten	28
4.3	(Vervangings-)investeringen 2021	31
4.4	Toelichting op de meerjarenraming	32
Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer 2021		**33**
Bijlage 2. Verloop reserves		**35**
Bijlage 3. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld		**36**
Bijlage 4. Tarieven		**37**
Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB		**38**

1 Algemeen

1.1 Voorwoord

Met genoegen bieden wij u de begroting 2021 aan. Een sluitende begroting.
Een bijzonder jaar, want 2021 is het jaar van de Omgevingswet. Een wet die nieuwe kansen en mogelijkheden biedt voor het kwalitatief ontwikkelen van onze fysieke leefomgeving.
Het zal wennen zijn. Omgevingswaarden in een omgevingsplan vastleggen vereist vooraf het goed doordenken van de toekomstige ontwikkeling van onze fysieke ruimte voor leven, wonen, werken en recreëren. Niet de tekentafel heeft het laatste woord, maar de uitkomst van de dialoog die overheden samen met inwoners en bedrijven voeren.
Immers, de fysieke leefruimte is van en voor ons allemaal.

Ook andere thema's vragen in 2021 onze intensieve aandacht. Voor Brabant is dat met name het thema zorgvuldige veehouderij. Deze sector zit in een transitieproces en -periode.
Maatschappelijke opvattingen over de veehouderij worden kritischer. Duurzaamheid, het welzijn van dieren en het beperken van overlast zijn belangrijke uitgangspunten voor het veehouderijbeleid. Duurzaamheid is een rode draad in het milieubeleid.
Als inwoners van de regio en ons land willen wij ons met elkaar inzetten voor een circulaire economie. De wegwerpcultuur van onze gebruiksgoederen, daaraan willen we een einde maken.

In dit land zijn er veel functies en belangen die op een relatief klein grondgebied met elkaar om voorrang strijden. De kunst voor bestuurders, het beleid en in de uitvoering daarvan is het zoeken en vinden van economisch en maatschappelijk aanvaarde evenwichten.

Wij voeren beleid uit, dat doen wij op basis van onze professie, naar eer en geweten. Integer, transparant, ook met toewijding en volharding.
Wij hopen en vertrouwen dat beleidsmakers en bestuurders de bereidheid hebben en tonen om zich nadrukkelijk te verstaan met de uitvoeringspraktijk. Want hoeveel ook wordt bedacht, het komt toch vooral op de uitvoering en de kwaliteit daarvan aan.

Het jaar 2021 zal zeker nog in het teken staan van het (her)vinden van natuurlijke evenwichten, die een duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving mogelijk maken.
De OMWB wil en zal daaraan een positieve en actieve bijdrage leveren.
Enerzijds in de uitvoeringspraktijk, maar anderzijds ook door het geven van tijdige en adequate adviezen aan bestuurders en beleidsmakers. Daarbij zullen wij intensief samenwerken met al die partners, publiek en privaat, die met ons werken aan een veilige, schone, duurzame en gezonde leefomgeving. Zullen wij actief zijn in het verbinden, van mensen, organisaties en thema's. Omdat wij ons verbonden voelen met allen die een warm hart hebben voor een duurzame samenleving. Niet alleen voor ons zelf, maar juist ook voor de generaties na ons.

Onder leiding van ons bestuur willen wij met onze kwaliteiten en onze inzet voor onze regio het verschil maken in milieu en duurzaamheid.

De OMWB is klaar voor 2021!

Nico van Mourik,
Algemeen directeur OMWB.

1.2 Financiële uitgangspunten

In deze paragraaf zijn de financiële uitgangspunten benoemd voor de Begroting 2021 en de Meerjarenraming 2022 – 2024. Deze uitgangspunten zijn door het Dagelijks Bestuur vastgesteld en gedeeld met de deelnemers door middel van de Kaderbrief 2021.

Algemene uitgangspunten

De OMWB hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten bij het opstellen van de Begroting:

a. De begroting 2021 gaat uit van het bestaande beleid, rekening houdend met de financiële effecten van de genoemde beleidsontwikkelingen in hoofdstuk 2;
b. De begroting 2021, inclusief de meerjarenraming 2022 – 2024, is structureel financieel sluitend;
c. Basis voor het financieringsmodel voor de deelnemende gemeenten is de MWB-norm;
d. Om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen, wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 150.000;
e. De begroting 2021 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV).

Baten

Voor 2021 wordt een werkpakket verwacht vergelijkbaar aan de werkprogramma's 2020; 335.000 declarabele uren. Qua tariefstelling geldt dat deze kostendekkend en gelijk voor deelnemers en niet-deelnemers is.

Lasten

Voornaamste onderdeel van de kostenstructuur betreft de personeelskosten. Dit is circa 80% van de totale begroting en bestaat uit personeel in loondienst en externe inhuur. Dit laatste is wenselijk in termen van flexibiliteit en noodzakelijk vanwege de 'krapte' op de arbeidsmarkt.

a. Personeel in loondienst:

Het personeelsbestand valt uiteen in medewerkers inzetbaar voor uitvoering van het primaire proces en medewerkers ondersteunend daaraan in de bedrijfsvoering. Op dit moment is de formatie nog niet volledig bezet en is er sprake van vacatures.

Primair proces

Extrapolatie van de werkprogramma's 2020 vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van 250 fte, uitgaande van de 1.350-norm. Dit zal niet volledig met personeel in loondienst opgepakt kunnen worden, vandaar dat de formatie van de dienst gehandhaafd blijft op het niveau van 2020.

*Bedrijfsvoering (*BBV hanteert de term 'Overhead')

De bedrijfsvoering verricht managementtaken en ondersteunende werkzaamheden direct verbonden aan het primaire proces. De bedrijfsvoering omvat organisatie brede ondersteunende activiteiten, zoals Human Resource Management, Informatietechnologie, Facilitair en Financiën & Control. In 2021 zijn het aantal FTE bij bedrijfsvoering gestegen van 55 FTE naar 61 FTE. Deze stijging wordt veroorzaakt door het toevoegen van 2 leidinggevende functies, de verschuiving van 2 uitvoerende functies en door de ontwikkelingen bij het de teams S&O en PPR.

De formatie van de OMWB voor 2021 is als volgt:

ORGANISATIEONDERDELEN	FORMATIE 2021
Primair proces	228
Ondersteuning primair proces	12
Management	12
Bedrijfsvoering	37
Totaal formatie	**289**

Overzicht opbouw productieve uren (uren per fte primair proces):

Onderdeel	Totaal uren
Beschikbare uren 52 x 36	1.872
Feestdagen en werkgeversdagen	50-
Beschikbare uren per jaar	1.822
Niet declarabele uren:	
Verlof, ziekteverzuim, opleiding, werkoverleg, etc.	472-
Totaal Declarabele uren	**1.350**

b. Personeel niet in loondienst:
De OMWB streeft in beginsel naar een beperkte flexibele schil. Door de groei van het werkaanbod en de krapte op de arbeidsmarkt is deze flexibele schil thans wat groter. Het streven van de OMWB is om 228 FTE een vaste invulling te geven en de aanvullende capaciteit met flexibele krachten te vullen.

c. Overige (materiële) kosten:
Deze worden opgenomen op basis van de meeste recente inzichten rondom de ontwikkeling van de overige kosten (huur, servicekosten, ICT-licenties, etc.), rekening houdende met onderstaande indexering.

Indexering
Voor de indexering wordt gebruik gemaakt van de indexen uit de Macro Economische Verkenningen 2019, die zijn gepubliceerd in de septembercirculaire 2019 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De volgende indexen worden toegepast naar (mix van) kostensoorten:

- Prijs bruto binnenlands product 1,7%
- Loonvoet sector overheid 2,9%
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie 1,8%

Investeringen
De OMWB kent een beperkt aantal investeringen. Het betreft met name vervangingsinvesteringen. Naar verwachting is het huidige niveau van investeringen toereikend.

Weerstandsvermogen
In de begroting 2021 is een geactualiseerd inzicht in het risicoprofiel en het weerstandsvermogen opgenomen. Daarnaast is in deze begroting 2021 voorgesteld om – naast het risicoprofiel - te komen tot een nieuwe wijze van normering van het weerstandsvermogen op basis van een percentage van het begrotingstotaal.

Besluit begroting en verantwoording (BBV)
De begroting 2021 is opgesteld op basis van het BBV. Hierdoor kent de begroting vanaf 2018 een onderscheid tussen primair proces en bedrijfsvoering. Tevens is een aantal verplichte indicatoren ingevoerd.

2 Beleidsbegroting

2.1 (Beleids-)ontwikkelingen

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen voor de OMWB. In de ontwerpbegroting 2021 worden deze beleidsmatige ontwikkelingen vertaald in financiële consequenties voor de OMWB en de deelnemers. Thema's als energie en klimaat, de Omgevingswet en risicogericht werken vereisen inzet van en samenwerking tussen verschillende overheden in 2021 en de daaropvolgende jaren.

2.1.1. De komst van de Omgevingswet

De Omgevingswet zal naar verwachting op 1 januari 2021 in werking treden. De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Door de decentralisatie, de sturing op samenhang en de nieuwe instrumenten vinden er verschuivingen plaats tussen organisaties. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

De Omgevingswet is bedoeld om tot een integrale manier van (samen)werken en afwegen te komen. Samen met ketenpartners (waterschappen, GGD en Veiligheidsregio) beschikt de OMWB over veel informatie. Die informatie komt uit en zetten we in bij de uitvoering van het VTH-takenpakket. Deze informatie kan ook relevant zijn bij de ontwikkeling van omgevingsvisies en –plannen door gemeenten en provincie.

De OMWB bereidt zich in 2020 in nauwe samenwerking met haar deelnemers voor op de implementatie van de Omgevingswet. Na inwerkingtreding zal de OMWB zich ook als kennispartner blijven inzetten bij de verdere doorontwikkeling van werkprocessen en kerninstrumenten. De implementatie loopt langs 4 sporen:

1. Bestuur & Samenwerking: door de komst van de Omgevingswet zal er een nieuwe rolverdeling tussen de verschillende ketenpartners ontstaan. Binnen dit spoor wordt onze positie en rol in het veld op het gebied van milieu, gezondheid en duurzaamheid in overleg met haar deelnemers opnieuw bepaald.
2. Producten & Diensten: de basistaken die de OMWB voor haar deelnemers uitvoert worden sterk beïnvloed door de eisen en uitgangspunten van de Omgevingswet. Een gedegen impactanalyse en procesaanpassing zijn hiervoor nodig. Met de Omgevingswet worden er ook nieuwe producten en diensten ontwikkeld, die zullen worden toegevoegd aan de Producten- en Dienstencatalogus.
3. Proces & Informatiebeheer: kennis en dan ook in het bijzonder cijfermatige brongegevens over de leefomgeving wordt steeds belangrijker. Naast een verbeterd beheer en gebruik van alle beschikbare geodata/informatie zal de Omgevingswet ook voor de dagelijkse werkprocessen de nodige impact hebben. Vanuit de impactanalyse en hieruit volgende aangepaste producten & diensten zullen waar nodig de werkprocessen moeten worden aangepast en verbeterd.
4. Mens & Organisatie: aan welke informatie, kennis en adviezen is behoefte, hoe werkt het met de open normen, op welke wijze kunnen we proactief meedenken, enzovoort. De nieuwe manier van werken zal een andere houding vragen. Werken vanuit gebiedsdoelen en omgevingswaarden vraagt een bredere blik dan men gewend is. Binnen dit spoor worden de medewerkers voorbereid op de veranderende eisen van de Omgevingswet.

Naast kennis van de wet is een aanpassing van de huidige werkprogramma's en systemen nodig. Om de verbeterdoelen van de Omgevingswet te behalen en de digitale samenwerking te bevorderen, wordt het

Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) door het Rijk ontwikkeld. Het DSO bundelt en ontsluit informatie die bij de diverse partners aanwezig is.
De OMWB treft de voorbereidingen om aan te kunnen sluiten op het DSO en dit zal in 2021 verder zijn uitwerking krijgen.

Met de voorbereiding op de Omgevingswet wordt in 2020 gewerkt aan nieuwe en aangepaste producten en diensten; waar nodig worden de werkprocessen aangepast en verbeterd. Dit zal op 1 januari 2021 nog niet volledig zijn afgerond en daarmee doorlopen in 2021 en volgende jaren. Dit wordt verwerkt in de werkprogramma's 2021.

2.1.2. Uitvoeringsconsequentie Transitie Zorgvuldige Veehouderij

In opdracht van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht hebben de 3 Brabantse Omgevingsdiensten een notitie laten opstellen over de ontwikkelingen in de Brabantse veehouderij en wat daarvan de gevolgen zijn voor de (extra) VTH-taken voor provincie, gemeenten en omgevingsdiensten. In de notitie met de naam "Meer dan de som der delen!" worden de ontwikkelingen geschetst ten aanzien van de volgende thema's:

- Besluit emissiearme huisvesting en actieplan ammoniak en stoppersmaatregelen
- Warme sanering varkenshouderij
- Sanering asbest staldaken
- Actualisatie in verband met BBT (Best Beschikbare Technieken)
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Project "intensivering toezicht veehouderijen"

Er is een ambtelijke en bestuurlijke Taskforce opgericht. De Taskforce heeft voorstellen gemaakt voor de 3 (directeuren van de) Brabantse omgevingsdiensten met concrete maatregelen en oplossingen voor het (capaciteits-)probleem door de ontwikkelingen in de Brabantse veehouderij. De voorstellen houden rekening met de achterliggende provinciale milieudoelen. Twee vragen zijn hierbij van belang:
1. Welke organisatorische/personele maatregelen en welke werkprocessen/procedures zijn er nodig om de piek het hoofd te bieden?
2. Welke bestuurlijke keuzes en besluiten zijn noodzakelijk om te komen tot een werkbare situatie?

De voorstellen moeten ertoe leiden dat de piek aan werkzaamheden voor de jaren 2019 tot 2025 kan worden opgevangen door organisatorische maatregelen, bestuurlijke keuzes en het inhuren van extra capaciteit. Voor de uitvoering van deze voorstellen worden voor de 3 Brabantse omgevingsdiensten in totaal 45 extra medewerkers aangetrokken; gedurende een periode van 3 jaar. Voor de OMWB gaat het om 2 extra medewerkers.

2.1.3. Aanpak stikstofproblematiek

De uitspraken van 29 mei 2019 inzake de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) hebben de komende jaren een grote impact op ons werk. De problematiek rond stikstof is complex en kent verstrekkende consequenties voor de natuur en voor alle sectoren in de maatschappij. Op 13 november 2019 heeft het kabinet het maatregelenpakket bekend gemaakt voor de stikstofproblematiek in de woningbouw- en infrastructuursector. Dit pakket aan maatregelen vormt een eerste stap in een breder pakket aan (bron)maatregelen waaraan het kabinet werkt, om daarmee te komen tot structurele verbetering van de

natuur en het mogelijk maken van een drempelwaarde voor alle sectoren. Het kabinet blijft tegelijkertijd werken aan nieuwe maatregelen die kunnen worden ingezet voor de generieke drempelwaarde of als aanvulling op het bovengenoemde pakket. Deze nieuwe maatregelen kunnen impact hebben op de werkzaamheden die de OMWB voor haar deelnemers uitvoert. De OMWB ondersteunt gemeenten met het opstellen en beoordelen van Aerius-berekeningen rondom aanvragen omgevingsvergunningen voor afwijken bestemmingsplan, bouwen en milieu.

2.1.4. ZZS en PFAS

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu, omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. De aanwijzing van een stof als zeer zorgwekkend gebeurt op Europees niveau. Door het RIVM is een (niet-limitatieve) lijst opgesteld van inmiddels 1400 ZZS.

Daarnaast zijn er ook potentiële zeer zorgwekkende stoffen. Dit zijn stoffen die (nog) niet zijn aangewezen als zeer zorgwekkend, maar waarover gerede twijfels bestaan over de veiligheid voor mens, dier en omgeving. Deze stoffen vergen een aanpak die vergelijkbaar is met die van zeer zorgwekkende stoffen. Het RIVM heeft een lijst opgesteld waarin op dit moment ruim 300 potentiële ZZS zijn opgenomen.

De aandacht voor Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS) is door de GenX-affaire (Chemours/ Dupont Dordrecht, GenX in drinkwater en gewassen) in korte tijd enorm gegroeid. Het is duidelijk geworden dat stoffen die normaal bij productieprocessen zijn betrokken effecten kunnen hebben die ongewenst zijn en veel maatschappelijke beroering kunnen veroorzaken. Zelfs in zeer lage gehaltes in lucht en water leidt de aanwezigheid van deze stoffen tot discussie, commotie en roep om maatregelen om emissie van deze stoffen naar de omgeving tegen te gaan.

In opdracht van de provincie Noord-Brabant vragen de 3 Brabantse omgevingsdiensten in 2019 en 2020 aan provinciale bedrijven om gegevens te verstrekken over de emissies van ZZS naar lucht, water en via afvalstoffen. Deze zgn. ZZS-uitvraag wordt in alle provincies uitgevoerd. Op basis van de beoordeelde informatie kan worden bepaald of het nodig is de vergunningen te actualiseren of maatwerkvoorschriften te stellen. In 2021 is landelijk een vervolg uitvraag voorzien voor gemeentelijke bedrijven.

De PFAS-problematiek, PFAS is ook een ZZS, heeft geleid tot het stilleggen van vele bouwprojecten in heel Nederland. De aanpak met een Brabant-breed bodemonderzoek naar PFAS en de verruiming van de normstelling door het rijk bieden hier een oplossing voor. Met de lijst van ruim 300 potentiële ZZS is de verwachting dat we ons moeten gaan voorbereiden op nieuwe stoffen (bijvoorbeeld GenY en GenZ) die in de nabije toekomst een probleem kunnen gaan vormen. De financiële impact daarvan is nu nog niet in te schatten, maar de ervaringen met GenX en recent PFAS hebben geleerd dat de maatschappelijke impact van deze stoffen groot kan zijn.

2.1.5. Bodem en ondergrond

Met de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2021) gaat de bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) over naar de gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie.

Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoorbeeld nog sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte dient in het Omgevingsplan plaats te vinden.

Maatschappelijke opgaven zoals de klimaatadaptatie, de energietransitie maar ook de achteruitgang in kwaliteit (organische stofgehalten, verdroging, vernatting en bodemleven) van de landbouwgronden in onze regio, kunnen voor inhoudelijke verschuivingen in de aanpak van bodembeheer door gemeenten zorgen. Dit vraagt om een andere benaderingswijze en specifieke kennis van de bodem en ondergrond, uitgaande van het natuurlijke bodem- en watersysteem, inclusief haar potenties en kwetsbaarheden.

Samen met de provincie, de ODZOB en de ODBN komt de OMWB begin mei 2020 met een transitiedocument over de overdracht van de bodemtaken. In dit document worden de procesmatige, personele en financiële gevolgen per regio en gemeente inzichtelijk gemaakt. Implementatie van het transitiedocument vindt vanaf mei 2020 en waar mogelijk eerder plaats, zodat elke dienst (en gemeente) gereed is voor de nieuwe taakuitvoering per 1-1-2021.

2.1.6. Energie en klimaat

De energietransitie stelt de samenleving voor een forse opgave. De noodzaak om stevig in te zetten op energiebesparing, de opwekking van duurzame energie en de voorbereiding op de gevolgen van klimaatverandering wordt steeds sterker gevoeld. Ook bij provincie en gemeenten staat dit thema hoog op de politieke agenda's.

In het Klimaatakkoord van 2019 is opgenomen dat veel nationale afspraken in praktijk worden gebracht in de Regionale Energie Strategieën (RES). De opgave waar de regio voor staat is complex en de ruimtelijke impact van de klimaat- en energietransitie is groot. In de RES beschrijft de regio welke energiedoelstellingen

moeten worden gehaald en op welke termijn. Het is ook een instrument om ruimtelijke inpassing te organiseren en de samenwerking met alle regionale partijen. Op 1 juni zullen de regio's een concept RES opleveren die door het PBL worden doorgerekend. Medio 2021 moeten de meeste RES-en verwerkt zijn in het omgevingsbeleid. De uitvoering van de RES kan impact hebben op de werkzaamheden die de OMWB voor haar deelnemers uitvoert.

2.1.7. Circulaire economie

De OMWB kan met haar expertise op het gebied van afval, preventie, ver- en bewerking, hergebruik en milieuaspecten bij uiteenlopende inrichtingen een belangrijke rol spelen in de lokale en regionale circulaire economie. Zo kan de OMWB een rol spelen bij het in beeld brengen van de kansen voor circulaire economie en het inzicht verkrijgen van de vrijkomende (aangeboden) afvalstromen bij bedrijven. Kunnen afvalstoffen van bedrijf A weer worden ingezet bij bedrijf B, zodat voorkomen wordt dat virgin grondstoffen gewonnen moeten worden. Welke mogelijkheden zijn er op industrieterreinen om gebruik te maken van vrijgekomen afvalstoffen bij bedrijven binnen datzelfde industrieterrein? Gezien het overkoepelende en integrale karakter van circulaire economie zijn er altijd meerdere organisaties nodig om het geheel aan mogelijkheden in beeld te brengen. Een grondige analyse van de kansen voor de circulaire economie kan dus alleen uitgevoerd worden in samenwerking met andere partijen; zowel overheid- als marktpartijen.
Onder meer in samenwerking met de provincie Noord-Brabant in het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht worden de mogelijke bijdragen van de OMWB aan de circulaire economie nader in beeld gebracht. Knelpunten in wet- en regelgeving kunnen mogelijk ook samen worden gesignaleerd en geanalyseerd. Voor deze knelpunten kunnen we samen met de provincie en gemeenten oplossingen initiëren en uitwerken, zoals ruimte voor experimenten en snellere vergunningverlening bij circulaire initiatieven.

2.1.8. Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB)

Per 2021 wordt de WKB van kracht. Deze wet heeft drie doelen: een verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit, een verbeterde positie van de consument en het stimuleren van de faalkostenvermindering. Om dit voor elkaar te krijgen, wordt een stelsel ontwikkeld voor toetsing op relevante aspecten van kwaliteit van het eindproduct door een onafhankelijke marktpartij. Een effect van deze wet kan zijn dat de bouwtaken rondom vergunningverlening en toezicht bij gemeenten afnemen. De rol van de gemeente verschuift van technisch toetser naar regisseur van planprocessen. De OMWB verzorgt voor provinciale inrichtingen de vergunningverlening, het toezicht en handhaving op de bouwregelgeving. Ook voert de OMWB voor enkele gemeenten totaalsloop (verzoektaak) uit.

2.2 Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma

2.2.1. Informatiegestuurd en risicogericht werken

Op 12 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) vastgesteld. Het GUK beschrijft de algemene uitgangspunten die door de OMWB worden gehanteerd bij de uitvoering van de VTH-milieutaak. Risicogericht werken en programmeren is hierbij het centrale uitgangspunt. De OMWB en de deelnemers maken de beweging van taakgericht naar probleem- en risicogericht werken. Dit houdt in dat inhoudelijke keuzes worden gemaakt op grond van een risicoanalyse en dat beschikbare middelen worden ingezet waar de risico's voor veiligheid, gezondheid, milieu en leefbaarheid hoger zijn. Data dient als basis voor het bepalen van de risico's.

Door de digitalisering komen er grote hoeveelheden data beschikbaar. Die data kan helpen bij het:

- beantwoorden van maatschappelijke vragen (Omgevingswet)
- maken van keuzes in een specifiek dossier (risicogericht werken, brancheplannen)
- signaleren van trends en het - op termijn - doen van voorspellingen (informatiegestuurd)
- efficiënter en effectiever werken door het combineren van data
- output en outcome gericht werken
- ontwikkelen van nieuwe producten en diensten
- bevorderen van de samenwerking met andere partners

Binnen de OMWB worden er al enkele jaren stappen gezet in het informatiegestuurd werken, bijvoorbeeld in de brancheaanpak en de ketenaanpak. De verwachting is dat het inzetten van informatie voor een betere kwaliteit, meer efficiëntie en meer inzicht zal zorgen. Dit wordt programmatisch opgepakt en geborgd binnen de organisatie. Samenwerking met de deelnemers en samenwerkingspartners, zoals de (Brabantse) omgevingsdiensten, veiligheidsregio, GGD en waterschappen maakt daar natuurlijk deel van uit. De start van het Brabantse Omgevingslab (BOD) samen met de ODZOB, ODBN en provincie is daarvan een goed voorbeeld.

Met de branche- en ketenaanpak wordt invulling gegeven aan informatiegestuurd en risicogericht werken. Doel van de branche- en ketenaanpak is schadelijke effecten vanuit de branches en ketens op de leefomgeving te voorkomen. Nevendoel van ketenaanpak is milieucriminaliteit in een vroegtijdig stadium te herkennen en op te treden. Inzicht en grip op ketens, zoals asbest, grond- en meststromen en andere afvalstoffen is daarbij noodzakelijk. Onlosmakelijk onderdeel van deze aanpak is dataverzameling. Door het registreren van de juiste data kunnen resultaten geanalyseerd worden. Op basis van deze analyse kan een uitspraak gedaan worden over de effecten van het uitgevoerde werk.

Door een goede analyse van risico's en effecten van uitgevoerd werk kunnen de juiste inhoudelijke keuzes gemaakt worden voor de inzet van middelen en het te kiezen instrumentarium voor het vervolg. Op deze manier kan de beleidscyclus gesloten worden. Aan de voorkant wordt nagedacht over de te verzamelen data. Bij de uitvoering van de VTH-werkzaamheden wordt deze data op een uniforme wijze geregistreerd, waarna de resultaten geanalyseerd kunnen worden. Hierbij wordt ook heel bewust de samenwerking met onze partners gezocht. Elke dienst heeft vanuit de aard van de werkzaamheden data tot zijn beschikking. Het slim koppelen van deze data kan tot nieuwe inzichten leiden waardoor instrumenten doelmatiger kunnen worden ingezet. Het gaat uiteindelijk om de voor die situatie ideale mix van in te zetten instrumenten.

Een voor de OMWB nieuw instrumentarium is het opzetten van ketenanalyses. Hierdoor kunnen we aan de voorkant nog beter inzicht geven in de risico's binnen bepaalde ketens en voor de branches binnen deze ketens. Tevens heeft de OMWB zich ingezet om uitvoering te geven aan "Diepgaand Administratief Toezicht". De verbinding van brancheaanpak aan ketengericht milieutoezicht geeft de OMWB en haar partners inzicht in de eventuele problematiek. Dit maakt dat de OMWB nog gerichter toezicht kan houden, wat efficiënter, maar zeker ook effectiever is.

2.2.2. Uitvoeringskaders

De OMWB is een organisatie voor milieu en duurzaamheid, die in opdracht van de provincie en gemeenten taken realiseert. We voeren deze hoofdzakelijk wettelijke taken deels in (onder)mandaat namens de deelnemers uit. De beleidskaders voor deze uitvoering worden door de deelnemers als volgt bepaald:

1. Voor de toezicht- en handhavingstaak bepaalt elke deelnemer in een beleidsdocument (probleemanalyse en prioriteiten) de jaarlijkse doelstellingen. Daarbij wordt voldaan aan landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria wordt voor de toezicht- en handhavingstaken van deze deelnemers jaarlijks een handhavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit zoveel als mogelijk op basis van een samenhangend systeem van evaluatiegegevens van de uitvoering van het programma in het voorgaande jaar, een probleemanalyse en prioritering, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
2. Voor vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen (waaronder ook lokale regelgeving) maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt eveneens voor de adviestaken. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

De OMWB streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders op het gebied van milieu- en omgevingsrecht. Hierbij werken we samen met onze deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders en juristen en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.
Voor een goede borging van de VTH-taken zijn onze uitgangspunten:

- *Verantwoordelijkheid en vertrouwen*: Veiligheid en milieu zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven. Vertrouwen moet verdiend worden.
- *Risicogestuurd toezicht*: Toezicht vindt risicogestuurd plaats. Het meeste toezicht vindt plaats bij bedrijven met hoge risico's; minder toezicht vindt plaats bij bedrijven met een laag risico.
- *Prioritering preventief toezicht*: Frequentie en tijdsbesteding van toezicht worden bepaald door naleefgedrag, klachtenpatroon, oordeel toezichthouder/vergunningverlener, complexiteit en omgeving.
- *Actuele vergunningen*: Vergunningen van bedrijven moeten actueel en handhaafbaar zijn. Nieuwe wetgeving en richtlijnen worden tijdig geïmplementeerd.
- *Integrale benadering bedrijven*: Vergunningverlening, toezicht, handhaving, externe veiligheid en andere specialismen werken samen in hun benadering van bedrijven. Bedrijven worden in hun omgeving bezien.

De basis voor het programma is het basistakenpakket, de MWB-norm, de aangeleverde werkprogramma's van gemeenten en provincie, de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de afspraken voor de landelijke uitvoering Brzo- en RIE4-taken (Brzo-OD's).

2.2.3. Opbouw programma

De programmabegroting bestaat uit 4 programmadelen:

- Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Programmadeel 2: adviezen en projecten
- Programmadeel 3: collectieve taken
- Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

De programmaonderdelen worden hieronder nader toegelicht.

Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormt de in de vergadering van het AB van 15 december 2017 vastgestelde MWB-norm samen met het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader en het LPF voor de niet-inrichting gebonden taken de basis. De kaders van de MWB-norm en de NIG-taken zijn leidend voor de uitvoering van de wettelijke basistaken.

Voor ongeveer 33.000 inrichtingen waarvan ruim 7.500 basistaakbedrijven, verschillende evenementen en het buitengebied:

- verleent de OWMB jaarlijks circa 600 vergunningen;
- beoordeelt de OMWB circa 1.500 meldingen;
- voert de OMWB circa 5.200 controles uit.

Hieruit vloeien bezwaar- en beroepsprocedures, handhaving (circa 600 handhavingzaken) en strafrechtelijke onderzoeken voort. Van de circa 8.500 milieuklachten en ongewone voorvallen, wordt in de regel 35 procent binnen en 65 procent buiten kantoortijd ingediend. Naast de controles bij bedrijven

beoordelen we ook meldingen in het kader van het *Besluit bodemkwaliteit* en in het kader van *asbest* en houden we toezicht op basis van deze meldingen.

Programmadeel 2: adviezen en projecten
In programma 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke-planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde.
In 2021 verwachten we op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen op het terrein van:

- het verbod op asbestdaken;
- milieuadvisering voor RO;
- energie;
- aanleg van gesloten bodem en energiesystemen;
- onderzoek en advies afvalwater;
- toezicht afvalwater bij horeca;
- programma luchtkwaliteit, preventieve geluidsmetingen en onderzoek naar de aanwezigheid van legionella in koeltorens;
- implementatie en doorontwikkeling van GIS en onderhoud en eventuele uitbreiding e-nose-netwerk;
- begeleiding in de voorbereiding op de *Omgevingswet*.

Programmadeel 3: collectieve taken
Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. Jaarlijks wordt samen met de klankbordgroep bestaande uit deelnemers het collectieve takenprogramma opgesteld en gemonitord. Alle onderdelen (activiteiten en projecten) in het programma worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit twee onderdelen, namelijk: structurele onderwerpen en incidentele onderwerpen.

De structurele onderwerpen bestaan uit:

- opstellen en monitoren van het programma;
- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- de BPO projecten;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen, andere omgevingsdiensten;
- data ontwikkeling ten behoeve van informatiedelen en risicogericht werken.

De meer incidentele projecten hebben betrekking op:

- het voorbereiden van ketengerichte aanpak;
- het voorbereiden van de branchegerichte aanpak.
- programma Omgevingswet.
- programma Bodem.

Programmadeel 4: overige exploitatiekosten
In programma 4 zijn de werkzaamheden die buiten voorgaande programma's vallen ondergebracht. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Het betreft hier onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen. De kosten van de levering alsmede de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en bedrijfsvoering) van de organisatie worden aan de deelnemers doorbelast.

2.3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV) bepaalt dat in de begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen en de -realisatie zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarrekening staan, inzichtelijk worden gemaakt voor het bestuur. Het BBV benoemt zeven verplichte paragrafen, deze zijn voor onze dienst niet allemaal relevant.

De voor de omgevingsdienst van toepassing zijnde paragrafen zijn:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheid)

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's beschreven en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Enerzijds wordt verantwoording afgelegd over het beheer van de risico's in het afgelopen jaar, anderzijds is de risicoparagraaf toekomstgericht.

Begripsomschrijving
Een risico is een kans op een optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de (meerjaren)begroting. Met name de negatieve gebeurtenissen worden opgenomen in de risicotabel, als onderbouwing naar het benodigde weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV artikel 11). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. Om te voorkomen dat bij niet afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk zijn, is een afdoende weerstandsvermogen voor de OMWB gewenst. De OMWB streeft een voldoende weerstandscapaciteit na, dat betekent een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4.

Beleid risicomanagement
Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:
- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:
- Vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- Beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- Overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- Accepteren.

De OMWB heeft middels de uitvoering van het Interne Controleplan zicht op risico's en dat moet leiden tot minimalisatie van de risico's, dan wel het treffen van tijdige maatregelen.

Beschikbare weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen van een organisatie om de financiële gevolgen van de onderkende risico's te kunnen dekken: onbenutte ruimte in de reguliere begroting, vrij aanwendbare reserves en eventuele stille reserves die te gelde kunnen worden gemaakt.

De OMWB beschikt over één reserve:
- *Algemene reserve*
  De geraamde stand van de Algemene Reserve per 1-1-2021 bedraagt € 1.546.000.

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel
De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximum schadebedrag en de inschatting van de kans op optreden, leveren gezamenlijk de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op.

Geïnventariseerde risico's
In de begroting 2020 zijn de volgende risico's geconstateerd:

	Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1	Niet betalen facturen	200.000	25%	50.000
2	Arbitrage VVGB-gelden	750.000	30%	225.000
3	Ziekteverzuim	200.000	25%	50.000
4	Inhuur versus vast personeel	500.000	50%	250.000
5	Transitie	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	200.000	50%	100.000
7	Invoering MWB-norm	1.000.000	50%	500.000
8	Vennootschapsbelasting	100.000	25%	25.000
	Totaal	3.450.000		1.450.000

Om tot een goede risico inschatting te komen voor 2021, is bovenstaande lijst geïnventariseerd. Dit heeft er voor gezorgd dat de volgende risico's niet meer worden aangemerkt in 2021.

1. *Niet betalen facturen*

Wij hebben geconstateerd dat het niet betalen van facturen door verschillen in inzicht tussen opdrachtgevers en opdrachtnemer, de afgelopen jaren nagenoeg nihil is geworden. Hierdoor vormt dit geen risico meer in 2021.

2. *Arbitrage VVGB-gelden*

Het arbitragetraject is inmiddels afgewikkeld, derhalve vormt dit geen risico meer.

3. *Ziekteverzuim*

Het ziekteverzuim is in afgelopen 3 jaar afgenomen en bevindt zich thans rond de streefwaarde van 4,5%. Hierdoor vormt dit geen risico meer voor 2021.

7. *Invoering MWB-norm*

Als gevolg van de invoering van de MWB-norm hebben deelnemers die boven de norm zitten de mogelijkheid om af te schalen. Voor dit risico is in 2020 € 1.000.000 aangehouden met een kans van 50%. Door deels een flexibele schil aan te houden hoeft dit geen (structureel) risico te zijn. Minder omzet is dan ook minder personeel. Derhalve vormt dit voor 2021 geen risico meer.

8. *Vennootschapsbelasting*

De Belastingdienst heeft bepaald dat over een beperkt deel van de activiteiten van de OMWB vennootschapsbelasting betaald moet worden. In 2019 is voor de jaren 2016, 2017 en 2018 de aangifte reeds ingediend, de kosten hiervan bedroegen respectievelijk € 1.757, € 1.101 en € 292. In 2020 wordt de aangifte over 2019 ingediend; hiervoor is voorzichtigheidshalve een bedrag gereserveerd van € 3.000. Gezien bovenstaande is het risico inzake de vennootschapsbelasting ultimo 2019 niet meer in de risicoparagraaf opgenomen.

Voor 2021 is de risico-inventarisatie geactualiseerd. Dit leidt tot de volgende risico's:

	Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4	Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5	Transitie	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9	Omgevingswet	1.000.000	50%	500.000
	Totaal	2.600.000		1.475.000

Toelichting op de risico's 2021

4. Inhuur versus eigen personeel

In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat de taken in beginsel worden verricht door eigen personeel. Echter, als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt is het niet mogelijk om op korte termijn het personeelsbestand op het niveau van de begroting te krijgen. Dat betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel. Vandaar dat dit is opgenomen in de risicotabel.

Maatregelen

Dit risico is te ondervangen door aanname van eigen personeel. Beperkende factor hierbij is de huidige arbeidsmarkt. Vandaar dat in 2019 en 2020 samen met de twee andere Omgevingsdiensten van Noord-Brabant gestart is met initiatieven om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Daarbij dient te worden opgemerkt dat een flexibele schil ook voordelen heeft mede vanwege een snellere op- en afschaling bij een gewijzigd werkaanbod.

5. Transitie organisatie

De eisen die aan onze organisatie en medewerkers worden gesteld veranderen snel. Dit is aan de ene kant gericht op de inhoud van het werk, aan de andere kant zien we dat ook andere vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed. Medewerkers zullen hun rol binnen de organisatie kunnen oppakken. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het risico dat hiermee samenhangt wordt ingeschat op € 500.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is gelijk gebleven aan vorig jaar, als gevolg van de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Maatregelen

Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma.

6. Problematiek arbeidsmarkt

Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is de OMWB niet in staat om de vacatures binnen de vastgestelde formatie van 228 fte in te vullen. Dit in aanvulling op het risico genoemd onder 4. Hierdoor moet inhuur van derden plaatsvinden. Deze uitvoeringsuren zijn duurder dan die van eigen personeel. Het maximale risico hiermee bedraagt € 700.000.

Maatregelen

Strakke budgettering en margesturing zijn maatregelen om dit risico in voldoende mate te mitigeren.

9. Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Als uitgangspunt is hier uitgegaan van € 1 miljoen.

<u>Maatregelen</u>

Met de voorbereiding op de Omgevingswet wordt in 2020 gewerkt aan nieuwe en aangepaste producten en diensten; waar nodig worden de werkprocessen aangepast en verbeterd. Dit zal op 1 januari 2021 nog niet volledig zijn afgerond en daarmee doorlopen in 2021 en volgende jaren. Dit wordt verwerkt in de werkprogramma's 2021.

Beoordeling beschikbaar weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt per ultimo 2021 € 1.546.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.475.000 is de weerstandsratio 1,05. Dit is gekwalificeerd als 'voldoende'. In de Begroting 2020 bedroeg de weerstandsratio 1,02. Als gevolg van o.a. de afwikkeling van Arbitrage VVGB-gelden, terugdringen van het ziekteverzuim en niet betalen van de facturen, wordt het weerstandsvermogen in 2021 toegenomen.

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend.

€ 1.546.000/ € 1.475.000= 1,05

Risicoprofiel is voldoende.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Voor de toelichting inzake risicomanagement wordt verwezen naar paragraaf 2.3.1 onder 'Beleid risicomanagement'.

Normering weerstandsvermogen
Op basis van het BBV is het verplicht om op basis van risico-inschatting een kwalificatie te geven van de omvang van het weerstandsvermogen. Dat is hierboven toegelicht. Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers heeft het Algemeen Bestuur besloten een model vast te stellen dat erop neerkomt dat 5% van het (begrotingstotaal/jaarrekening)totaal van de exploitatierekening wordt aangehouden als weerstandsvermogen. Daarbij wordt een onder- en een bovengrens gehanteerd van respectievelijk 4% en 6%. Binnen deze bandbreedte is het weerstandsvermogen toereikend vanuit de optiek van het Algemeen Bestuur.

Financiële kengetallen
Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een aantal verplichte kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Tabel: financiële kengetallen

financiële kengetallen	jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	-5,9%	-8,4%	-8,1%
Solvabiliteitsratio	40,2%	31,5%	31,3%
Structurele exploitatieruimte	-3,0%	-0,1%	0,0%
Grondexploitatie*	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit*	nvt	nvt	nvt

Netto schuldquote (en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen)
Het BBV schrijft hier feitelijk twee kengetallen voor. Vanwege het ontbreken van verstrekte leningen zijn de twee kengetallen voor de OMWB identiek. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden zijn afgetrokken. De schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves. Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een netto schuld, maar een positief saldo.

Solvabiliteitsratio
Met de solvabiliteit wordt aangegeven hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte
Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserve) van het betreffende jaar. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.3.2. Financiering
In de financieringsparagraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de financieringsfunctie. Dit zijn de activiteiten die te maken hebben met het aantrekken en beheren van de financiële middelen. De paragraaf is verplicht bij de begroting en jaarrekening, en hangt samen met de *Wet Financiering decentrale overheden* (Wet Fido). De uitvoering van de financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beheer is risicomijdend en mede gericht op het voldoen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Schatkistbankieren
Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. De OMWB heeft gedurende het gehele boekjaar 2019 te maken gehad met overschotten aan liquide middelen. Deze overschotten zijn dagelijks afgeroomd naar de schatkist. Op de lopende rekening blijft steeds maximaal € 250.000 beschikbaar. Hiermee blijft de OMWB binnen de vastgestelde limiet.

Wet Fido
De OMWB moet rekening houden met twee normen op het gebied van financiering: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Met de kasgeldlimiet stelt de wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal van de primitieve begroting.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:
- de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan één jaar;
- de schuld in rekening-courant;
- de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden;
- overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld.

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:
- de contante gelden in kas;
- de tegoeden in rekening-courant;
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Rentevisie
Hoewel de investeringen qua omvang beperkt zijn, is het voor verantwoorde financieringsbeslissingen vereist om een goede inschatting van de renteontwikkelingen te maken. Onderscheiden worden rente voor kortlopende leningen (≤ 1 jaar) en rente voor langlopende leningen (≥ 1 jaar). De ontwikkeling van de korte rente is afhankelijk van de inflatie.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten voor het renterisicobeheer:
- geen overschrijdingen van de renterisiconorm conform de *Wet financiering decentrale overheden*;
- afstemming van nieuwe leningen/uitzettingen op de financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- maximale afstemming van de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet
Met de kasgeldlimiet stelt de Wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal.

2.4 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering. Naast de reguliere activiteiten zijn voor bedrijfsvoering vanuit het primaire proces een aantal majeure ontwikkelingen relevant:

- *De organisatieontwikkeling van de OMWB.*
  Met als basis een excellente uitvoering streeft de OMWB naar het vergroten van het adaptief vermogen in relatie tot ontwikkelingen in de leefomgeving en de ontwikkeling van datagericht werken;
- *De omgevingswet*
  Deze ingrijpende wetswijziging heeft binnen de bedrijfsvoering op meerdere plaatsen effect op de werkzaamheden, onder andere het Digitaal Stelsel Omgevingswet;
- *De vernieuwing informatievoorziening*
  Na de vervanging van de diverse systemen in 2019 en het aanpassen van werkwijzen is in 2020 de informatievoorziening doorontwikkeld. Denk aan ontwikkelingen als Business Intelligence (BI), informatiegestuurd werken en Datawarehousing. Deze vernieuwing krijgt in 2021 een vervolg.

Naast deze majeure ontwikkelingen dient de basis van bedrijfsvoering op orde te zijn en te blijven. Deze basis blijft op orde indien we:
- investeren in medewerkers van de afdeling middels opleidingen;
- de (interne) klantvraag als een sturingsmechanisme hanteren;
- streven naar leverancierstevredenheid.

De afdeling zal in haar uitgewerkte plannen voor 2021 deze elementen verder uitwerken.

De organisatie is gebaat bij een afdeling bedrijfsvoering die de basis administratieve processen in de grip heeft, de organisatie (mede) in control houdt en adviseert op PIOFACH terrein. Naast deze reguliere werkzaamheden staan de volgende majeure inhoudelijke projecten voor 2021 op het programma.

Informatietechnologie

In 2019 en 2020 is een belangrijke transformatie en vernieuwing gerealiseerd in het ICT-landschap van de OMWB. Zodat we volledig digitaal, rechtmatig en archiefwaardig kunnen werken en klaar zijn voor toekomstige ontwikkelingen.

Het jaar 2021 zal in het teken staan van:

De aanbesteding van de IT-architectuur
In 2019 is duidelijk geworden dat de koers van ICT-leverancier Equalit niet meer past bij de koers van de OMWB. Het contract is per 1 januari 2020 opgezegd, de expiratiedatum van het contract is 1 januari 2022.

De aanbesteding om te komen tot een nieuwe IT-leverancier zal Q1 van 2021 afgerond zijn. De transitie naar een nieuwe IT-leverancier is een ingrijpend traject dat een projectmatige aanpak vereist. Op dit moment is de hoogte van de transitiekosten nog niet duidelijk, er wordt in de exploitatie een extra begrotingspost van € 200.000,- opgenomen. In 2022 zal hier naar verwachting nazorg op plaats vinden. Verder zal in 2022 en later verder ingezet worden op data-ontwikkeling voortvloeiend uit de Omgevingswet.

De nieuwe IT-architectuur moet leiden tot een (betere) basis voor de data-ontwikkeling, waarbij veiligheid van data een belangrijke voorwaarde is.

Digitaal Stelsel Omgevingswet
In 2021 zal doorgebouwd moeten worden op de basis die in 2020 in Squit 20/20 is gelegd, en dat met name op het Omgevingsdossier. Deze ontwikkeling zal een belangrijke impact hebben op de informatievoorziening voor samenwerking met de deelnemers en de ketenpartners. Belangrijkste onderwerpen:

- Doorontwikkeling tot een integrale objecten- en activiteitenregistratie;
- Nieuwe digitale opbouw van documenten en dossiers, mede gebaseerd op thema's binnen de *Omgevingswet* en verdere specificering daarvan;
- (Gestandaardiseerde) gegevensuitwisseling met ketenpartners.

Informatievoorziening
In 2021 is het DataWareHouse volledig operationeel. Naast de basisinformatievoorziening zal 2021 in het teken staan van het opbouwen, verrijken en verstrekken van data in het kader van informatiegestuurd werken.

Human Resource Management
De *Omgevingswet* is in 2021 een feit. Deze wet vraagt van onze medewerkers een actievere opstelling als adviseur. Dit betekent ontwikkelen van het zittend personeel (vaardigheden en competenties), alsook werven van nieuw personeel. Hierbij past een modern personeelsbeleid.

Op grond van het bovenstaande richt HR zich in 2021 op:

Opleiden en ontwikkelen
We nemen onze medewerkers mee in de *Omgevingswet* en de daarmee samenhangende veranderingen. We investeren veel in talentontwikkeling om te blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2, deze criteria zijn verankerd in de uitvoeringsregeling Omgevingswet.

Employer branding/ employee journey
In 2019/ 2020 hebben we de instrumentenmix aangepast voor het aantrekken en behouden van personeel. In 2021 komen de eerste resultaten van deze aanpassingen beschikbaar en in 2021 bouwen we hierop verder.

Financiën en Control
De rode draad voor het team Financiën en Control is de organisatie en externe partners te ondersteunen met een goede financiële informatievoorziening en risicomanagement. Projecten die in 2021 eruit springen zijn:

Herijking MWB-norm
De MWB-norm is nu enige jaren de basis voor de bekostiging vanuit de deelnemers. De bestuurlijke afspraak is dat de MWB-norm herijkt wordt. Deze herijking zal in 2021 plaatsvinden.

Financieel beleid
Een actueel beleid is een randvoorwaarde voor een goede bedrijfsvoering, advisering en P&C-producten. We houden dit beleid actueel, en waar het algemeen bestuur de regels moet vaststellen, zullen we dit vroegtijdig aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorleggen.

Interne controle
Binnen de OMWB is een Intern Controleplan vastgesteld. Hierin zijn de belangrijkste financiële processen uitgewerkt op basis van een risicoanalyse. Inmiddels is de interne controle een vast onderdeel van het team Financiën en Control. Vanuit de interne controle zijn de meest risicovolle processen gecontroleerd. Met de hieruit voortkomende bevindingen kunnen we tijdig bijsturen.

Facilitair
Het contract met de verhuurder Unifore van het pand aan de Spoorlaan loopt per 1-1-2023 af.
Eind 2020 worden een aantal scenario's uitgewerkt, die in 2021 moeten leiden tot een definitieve invulling van de toekomstige huisvesting en de daarbij behorende uitvoeringsconsequenties.

3 Financiële begroting

3.1 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

Algemeen
De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2021. Daarbij is de Kaderbrief 2021 als uitgangspunt gehanteerd. Aangezien de begroting 2021 in dezelfde periode is opgesteld als de jaarrekening 2019 is zoveel mogelijk met deze actuele kennis rekening gehouden.

De financiële uitgangspunten zijn verder vermeld in paragraaf 1.2 "Financiële uitgangspunten", hetgeen een samenvatting is uit de eerder met het bestuur gedeelde Kaderbrief 2021.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar
Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel 4.4; toelichting op de meerjarenraming. Daar zijn, voor een betere vergelijking, de betreffende bedragen afgezet tegen de meerjarencijfers tot en met 2024.

Investeringen/verloop van de reserves en voorzieningen
De voorgenomen *investeringen* zijn meerjarig toegelicht onder paragraaf 4.3, inclusief een berekening van de daarbij behorende afschrijvingen. Ook voor de reserves is een meerjarig overzicht opgenomen.

In bijlage 2 is het verloop van de *reserves* weergegeven. De OMWB heeft geen voorzieningen.

3.2 Overzicht kosten van Bedrijfsvoering
Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering afzonderlijk worden begroot en verantwoord. De totale kosten van bedrijfsvoering voor de gehele organisatie worden aan de lastenkant in één overzicht gepresenteerd. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend *"Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".*

Gelet op deze definitie worden de volgende kosten tot de bedrijfsvoering gerekend:
- -leidinggevenden primair proces;
- -bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- -managementondersteuning primair proces;
- -financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie;
- -informatievoorziening en automatisering, m.u.v. direct toe te rekenen kosten;
- -HRM;
- -facilitaire zaken en DIM;
- -inkoop;
- -juridische zaken;
- -interne en externe communicatie.

In het exploitatieoverzicht 2021 zijn de kosten van bedrijfsvoering afzonderlijk gepresenteerd.

3.3 Het bedrag voor onvoorzien
Evenals in voorgaande begrotingen is vanuit het dagelijks bestuur voor 2021 een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 150.000. Dit bedrag wordt toereikend geacht.

3.4 Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Het overzicht van baten is als volgt:

Baten bedragen x € 1.000	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	2023	2024
Programmadeel 1:Vergunningverlening, Toez. en Handhaving	20.396	19.656	20.562	21.103	21.563	22.034
Programmadeel 2: Advies en Projecten	6.639	8.958	9.682	9.908	10.124	10.345
Programmadeel 3: Collectieve taken	1.510	1.556	1.510	1.546	1.579	1.614
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	3.368	1.390	2.624	2.685	2.744	2.804
Programmadeel 4: Overige exploitatiebaten	498	1.184	523	535	547	559
Totaal baten	**32.410**	**32.744**	**34.901**	**35.778**	**36.556**	**37.356**
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	958-	23-	0-	10-	110	128
Stortingen reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	1.657	23	-	-	-	-
Totaal reserves	**1.657**	**23**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal baten	**34.067**	**32.767**	**34.901**	**35.778**	**36.556**	**37.356**
Gerealiseerd resultaat	**699**	**0**	**0**	**10-**	**110**	**128**

Het overzicht van de lasten primair proces is als volgt:

Lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	2023	2024
Primair proces						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	16.209	18.351	18.630	19.095	19.535	19.984
Reiskosten	342	574	354	360	366	372
Overige personeelskosten	240	142	248	252	257	261
Personeel niet in loondienst	3.861	2.380	2.268	2.018	2.064	2.111
Detacheringsinkomsten	107-	-	-	-	-	-
Subtotaal	**20.544**	**21.447**	**21.500**	**21.725**	**22.222**	**22.728**
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	69	235	254	250	154	166
Subtotaal	**69**	**235**	**254**	**250**	**154**	**166**
Huisvesting en organisatiekosten						
Facilitaire kosten	31	135	137	140	142	145
Huisvesting	-	64	65	66	67	69
Tractie	49	81	82	84	85	87
Automatisering	4	124	-	-	-	-
Subtotaal	**84**	**404**	**284**	**290**	**294**	**301**
Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden						
Laboratoriumkosten	1.431	600	1.480	1.505	1.531	1.557
Milieumetingen	524	506	523	532	541	550
SSIB	-	-	-	-	-	-
Luchtkwaliteitsmetingen/ E-noses	-	78		-	-	-
Overige kosten	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	**1.956**	**1.184**	**2.002**	**2.037**	**2.072**	**2.106**
Algemene kosten	**-**	**-**	**-**			
Implementatie Omgevingswet i.s.m. deelnemers				400	400	400
Subtotaal	**-**	**-**	**-**	**400**	**400**	**400**
Totaal lasten primair proces	**22.653**	**23.270**	**24.040**	**24.702**	**25.142**	**25.702**

Het overzicht van de lasten Bedrijfsvoering is als volgt:

Lasten bedragen x € 1.000	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	2023	2024
Bedrijfsvoering						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	3.545	4.721	5.331	5.464	5.589	5.718
Reiskosten	234	-	242	246	251	255
Overige personeelskosten	676	837	949	965	981	998
Personeel niet in loondienst	1.784	-	-	-	-	-
Detacheringsinkomsten	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	**6.239**	**5.558**	**6.522**	**6.675**	**6.821**	**6.971**
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	76					
Subtotaal	**76**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Huisvesting en organisatie						
Huisvesting en facilitaire kosten	905	1.034	1.053	1.071	1.089	1.107
Algemeen beheer	490	489	498	506	515	524
Automatisering	2.824	2.266	2.633	2.678	2.723	2.769
Subtotaal	**4.219**	**3.789**	**4.184**	**4.255**	**4.327**	**4.400**
Algemene kosten						
Huis op Orde		-	-	-	-	-
Uitbetalen resultaat	-	-	-	-	-	-
Databeheer	-	-	-	-	-	-
subtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal lasten Bedrijfsvoering	**10.534**	**9.347**	**10.706**	**10.930**	**11.148**	**11.371**
Overig						
Rentekosten	-	-	-	-	-	-
Afwikkeling VVGB	134	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	6		5	5	5	5
Overige kosten	42					
Subtotaal	**182**	**150**	**155**	**155**	**155**	**155**
Totaal lasten overig	**182**	**150**	**155**	**155**	**155**	**155**
Totaal lasten	**33.368**	**32.767**	**34.901**	**35.788**	**36.446**	**37.228**

Op grond van het BBV wordt inzicht verschaft in de structurele en incidentele baten en lasten voor de OMWB. In het volgende overzicht wordt dit weergegeven:

	2021		2022		2023		2024	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Structureel	34.901	34.701	35.778	35.788	36.556	36.446	37.356	37.228
Incidenteel	-	200	-	-	-	-	-	-

4 Toelichting op de begroting 2021

4.1 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het grootste deel uit bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. De baten zijn gebaseerd op de omvang van de werkprogramma's 2020. Daarbij zien we een aanzienlijke toename van het aantal verzoektaken de laatste jaren. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2021 per deelnemer gespecificeerd weergegeven.

Vaststellen tarieven

Op basis van de exploitatiebegroting zijn de gemiddelde kosten per tariefgroep en de uurtarieven te berekenen. Deze tarieven zijn in bijlage 4 weergegeven. In de begroting 2021 is bij de baten rekening gehouden met een stijging van 2,68% (dit is een gewogen percentage gebaseerd op de stijging van de loonkosten 2,9% en de materiële budgetten van 1,8%). Deze 2,68% is doorberekend in de uurtarieven. Het gemiddelde tarief voor 2021 bedraagt afgerond € 94,70 (tarief 2020 € 92,20).

4.2 Toelichting op de lasten

Voor de begroting 2021 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die van 2020. Het gaat hierbij om wijzigingen die van structurele aard zijn. Waar nodig zijn de verschillen nader toegelicht.

Personeelslasten Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Primair proces		
Personeelslasten		
Salarissen	18.351	18.630
Reiskosten	574	354
Overige personeelskosten	142	248
Inhuurbudgetten	2.380	2.268
Detacheringsinkomsten	-	-
Subtotaal Personeelslasten	**21.447**	**21.500**

De stijging in de salariskosten van € 278.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- Voor de indexering is rekening gehouden met 2,9% voor 2021 (2020: 3,5%);
- Voor 2021 heeft een herijking plaatsgevonden van de inschaling van de 228 FTE op basis van de actualiteit en aanwezige kennis en ervaring.

De reiskosten:

- In de begroting 2020 zijn de reiskosten voor de hele organisatie onder het primair proces begroot. In 2021 zijn deze kosten verdeeld over primair proces en bedrijfsvoering.

De overige personeelslasten:

- Evenals de reiskosten, is in de begroting 2020 de overige personeelskosten voor de hele organisatie onder het primair proces begroot. In 2021 zijn deze kosten verdeeld over primair proces en bedrijfsvoering.

De inhuurbudgetten:

- De formatie is gebaseerd op 228 fte. Het werkaanbod is circa 27.000 uur hoger dan met de formatie bewerkstelligd kan worden, dit betreft circa 20 fte. Aanvullend wordt een deel van de formatie ingevuld door inhuur als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. In totaal is € 2.268.000 aan inhuurbudget opgenomen.

Afschrijvingen Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Afschrijvingen		
Afschrijvingen	235	254
Subtotaal	**235**	**254**

De afschrijving:

- Meerjarig zijn de afschrijvingen in beeld gebracht bij het meerjareninvesteringsprogramma.

Huisvesting en organisatie Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	135	137
Externe werkplekken	64	65
Tractie	81	82
Automatisering	124	-
Subtotaal	**404**	**284**

De kosten van huisvesting en organisatie:

- Indexering van 1,8%;
- Voor de toelichting van automatiseringskosten zie pagina 30.

Overige kosten Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Overige kosten		
Laboratoriumkosten	600	1.480
Milieumetingen	506	523
SSIB	-	-
Luchtkwaliteitsmetingen/ E-noses	78	
Overige kosten		-
Subtotaal	**1.184**	**2.002**

De overige kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Indexering van 1,8%;
- De stijging van de laboratoriumkosten is gebaseerd op de realisatie 2019. De schatting van de begroting 2020 ligt daardoor hier niet mee in lijn. De kosten voor Luchtkwaliteitsmetingen/ E-noses zijn tevens opgenomen onder deze post.
- De overige kosten hangen direct samen met de in rekening te brengen bedragen bij deelnemers en niet-deelnemers. Derhalve een budgetneutraal effect.

Lasten bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Bedrijfsvoering		
Personele kosten		
Lonen & salarissen	4.721	5.331
Reiskosten	-	242
Overige personeelskosten	837	949
Personeel niet in loondienst	-	-
Detacheringsinkomsten	-	-
Subtotaal	**5.558**	**6.522**
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten		
Subtotaal	**-**	**-**
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	1.034	1.053
Algemeen beheer	489	498
Automatisering	2.266	2.633
Subtotaal	**3.789**	**4.184**
Algemene kosten		
Huis op Orde	-	-
Uitbetalen resultaat	-	-
Databeheer	-	-
subtotaal	**-**	**-**
Totaal lasten Bedrijfsvoering	**9.347**	**10.706**

De kosten van Bedrijfsvoering worden afzonderlijk in de begroting verantwoord.

De stijging in de salariskosten van € 610.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- In 2021 is gerekend op basis van hele fte's. Deze afronding zorgt voor een toename van het aantal fte's van 55 naar 61. Deze stijging wordt veroorzaakt door het toevoegen van 2 leidinggevende functies, de verschuiving van 2 uitvoerende functies en door de ontwikkelingen bij het de teams S&O en PPR. Dit verklaart de stijging, bovenop de index. Voor de indexering is rekening gehouden met 2,9% voor 2021 (2020: 3,5%).

De stijging in de automatiseringskosten wordt o.a. verklaard door de indexering op de materiële budgetten van 1,8%. Aanvullend vindt de voorbereiding op de wisseling van netwerkbeheerder plaats en de transitie naar Cloud-strategie.

De overige kosten zijn geïndexeerd met 1,8%. Verder geen bijzonderheden.

Overige kosten bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Rentekosten	-	
Afwikkeling VVGB		
Onvoorzien	150	150
Vennootschapsbelasting		5
Subtotaal	**150**	**155**
Totaal lasten overig	**150**	**155**
Totaal lasten	**32.767**	**34.901**

Onvoorzien
Voor de verplichte post onvoorzien is vanuit het dagelijks bestuur in de begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag is ongewijzigd ten opzichte van 2020 en wordt toereikend geacht.

4.3 (Vervangings-)investeringen 2021

In 2021 zal een aantal bedrijfsmiddelen opnieuw aangeschaft of vervangen moeten worden. Het uitgangspunt is dat het algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting 2021 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht (vervangings-)investeringen.

Alleen investeringen groter dan € 10.000 worden geactiveerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens verantwoorden we in de exploitatie. Met het vaststellen van de begroting worden ook de vermelde afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld. De afschrijvingen vinden plaats na ingebruikname het jaar volgend op de investering.

Investeringen	2020	2021	2022	2023	2024
Huisvesting	100.000	0	50.000	100.000	0
Communicatiemiddelen	0	0	200.000	0	0
Wagenpark	305.000	0	0	150.000	0
Technische apparatuur	75.000	0	0	75.000	0
Totaal	480.000	0	250.000	325.000	0

Bij vervanging van activa wordt nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen melden we bij de bestuursrapportages.

Afschrijvingstermijnen
Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen	Jaren
Automatisering	5
Huisvesting	10
Communicatiemiddelen	3
Vervoersmiddelen	7
Technische apparatuur	15

4.4 Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen
Naast de begroting 2021 is een meerjarenraming tot en met 2024 opgenomen. Ook bevat de begroting - op basis van het BBV - een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid.

De meerjarenraming is opgenomen in de overzichten in hoofdstuk 3. De meerjarenraming is opgesteld op basis van de cijfers 2021. Er heeft voor volgende jaren indexering plaatsgevonden. Het meerjarig ingroeimodel MWB-norm voor de inrichting gebonden taken is bijgesteld voor de toegroei naar het professioneel aanvaardbaar uitvoeringsniveau.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans
Hierna is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming.

alle bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	721	745	915	749
Financiële vaste activa	-	-	-	-
Totaal vaste activa	721	745	915	749
Openbare lichamen	2.000	2.000	2.000	2.000
Uitzettingen rijksschatkist	1.519	1.498	1.355	1.355
Overige vorderingen				
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	3.518	3.497	3.354	3.354
Liquide middelen (banksaldo)	250	250	250	250
Overige overlopende activa	3.014	3.014	3.014	3.014
TOTAAL ACTIVA	**7.504**	**7.506**	**7.533**	**7.367**

Passiva alle bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Algemene reserve	1.546	1.536	1.646	1.774
Bestemmingsreserve huisvesting	-	-	-	-
Bestemmingsreserve meetstations	297	297	297	297
Resultaat boekjaar vóór bestemming	-	10-	110	128
Eigen vermogen	1.843	1.822	2.053	2.198
Voorzieningen	-	-	-	-
Vaste schulden	-	-	-	-
Vlottende schulden < 1 jaar	1.371	1.371	1.371	1.371
Overlopende passiva	2.584	2.584	2.584	2.584
TOTAAL PASSIVA	**5.798**	**5.778**	**6.008**	**6.154**

Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer 2021

Toelichting op de deelnemersbijdrage 2021 (gebaseerd op de MWB-norm)

Begroting 2021				
Gemeente	**P1**	**P2**	**P3**	**totaal**
Alphen-Chaam	307.013	52.943	35.561	395.517
Altena	509.539	67.235	67.272	644.046
Baarle-Nassau	312.774	44.583	31.118	388.475
Bergen op Zoom	756.783	730.188	48.283	1.535.254
Breda	1.584.352	370.246	115.613	2.070.211
Dongen	242.967	62.480	29.267	334.713
Drimmelen	400.269	141.719	45.014	587.001
Etten-leur	300.474	62.869	43.120	406.464
Geertruidenberg	277.215	135.016	29.834	442.064
Gilze en Rijen	280.360	63.920	40.722	385.002
Goirle	167.701	69.320	21.045	258.066
Halderberge	408.146	160.309	47.418	615.873
Heusden	308.140	118.909	35.311	462.359
Hilvarenbeek	474.485	146.129	39.971	660.585
Loon op Zand	254.207	72.348	36.161	362.716
Moerdijk	979.663	661.385	64.240	1.705.288
Oisterwijk	333.285	173.318	47.232	553.834
Oosterhout	687.150	244.456	69.440	1.001.047
Roosendaal	780.156	349.724	76.957	1.206.837
Rucphen	216.791	39.149	31.248	287.188
Steenbergen	394.271	113.293	45.065	552.629
Tilburg	1.751.303	889.489	126.227	2.767.019
Waalwijk	503.132	183.797	47.808	734.737
Woensdrecht	225.382	82.231	26.099	333.713
Zundert	351.291	91.207	59.155	501.653
Totaal gemeenten	**12.806.850**	**5.126.264**	**1.259.179**	**19.192.293**
Provincie	7.756.526	4.555.420	586.703	12.898.649
Totaal bijdrage 2021	**20.563.376**	**9.681.684**	**1.845.882**	**32.090.942**

Algemene toelichtingen bijlage 1:

- De bedragen voor programma 1 zijn conform de MWB-norm zoals die uitgewerkt en opgenomen is in de bestuurlijk goedgekeurde werkplannen voor 2020;
- De bedragen voor programma 3 betreffen de bijdragen van de deelnemers inclusief SSIB (in totaliteit 335.000). De uitvoering van SSIB vindt plaats door de ODBN. De OMWB betaalt derhalve deze vaste bijdrage door aan de collega omgevingsdienst;
- Voor enkele gemeenten geldt een toegroeimodel voor de MWB-norm. Dit is verwerkt in de meerjarenbegroting in programma 1;
- De definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer vindt plaats aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Bij de eerste bestuursrapportage 2021 wordt dit financieel vertaald en vastgelegd middels een begrotingswijziging als daar aanleiding toe is.

De bijdrage per deelnemer, inclusief ingroeimodel MWB-norm, ziet er meerjarig als volgt uit:

Begroting Meerjarig				
Gemeente	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Alphen-Chaam	395.517	403.389	403.389	403.389
Altena	644.046	672.979	672.979	672.979
Baarle-Nassau	388.476	388.476	388.476	388.476
Bergen op Zoom	1.535.254	1.535.254	1.535.254	1.535.254
Breda	2.070.211	2.070.211	2.070.211	2.070.211
Dongen	334.713	334.713	334.713	334.713
Drimmelen	587.001	587.001	587.001	587.001
Etten-leur	406.464	406.464	406.464	406.464
Geertruidenberg	442.064	442.064	442.064	442.064
Gilze en Rijen	385.002	385.002	385.002	385.002
Goirle	258.066	258.066	258.066	258.066
Halderberge	615.873	616.500	616.500	616.500
Heusden	462.359	462.359	462.359	462.359
Hilvarenbeek	660.585	660.585	660.585	660.585
Loon op Zand	362.716	362.716	362.716	362.716
Moerdijk	1.705.288	1.705.288	1.705.288	1.705.288
Oisterwijk	553.834	553.834	553.834	553.834
Oosterhout	1.001.047	1.001.047	1.001.047	1.001.047
Roosendaal	1.206.837	1.206.837	1.206.837	1.206.837
Rucphen	287.188	297.512	297.512	297.512
Steenbergen	552.629	552.629	552.629	552.629
Tilburg	2.767.019	2.767.019	2.767.019	2.767.019
Waalwijk	734.737	734.737	734.737	734.737
Woensdrecht	333.713	333.713	333.713	333.713
Zundert	501.653	511.368	511.368	511.368
Totaal gemeenten	**19.192.293**	**19.249.762**	**19.249.762**	**19.249.762**
Provincie	12.898.649	12.898.649	12.898.649	12.898.649
Totaal bijdrage 2021	**32.090.942**	**32.148.411**	**32.148.411**	**32.148.411**

Bijlage 2. Verloop reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2021 - 2024 **alle bedragen * € 1.000**	**Algemene reserve**	**Reserve huisvesting**	**Reserve meetstations**
Stand per 1-1-2021	1.546		297
Onttrekking 2021			-
Stand per 1-1-2022	1.546		297
Onttrekking 2022	10-		-
Stand per 1-1-2023	1.536		297
Onttrekking 2023	110		-
Stand per 1-1-2024	1.646		297
Onttrekking 2024	128		-
Stand per 1-1-2025	1.774		297

Algemene reserve
De stand van de Algemene Reserve bedraagt naar verwachting per 1-1-2021 € 1.546.000.

Reserve Meetstations
De stand van de reserve meetstations bedraagt naar verwachting per 1-1-2021 € 297.000.

Bijlage 3. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld **alle bedragen * € 1.000**		**Baten**	**Lasten**
0.	Bestuur en ondersteuning		
0.4	Bedrijfsvoering		10.706
0.5	Treasury		
0.8	Overige baten en lasten		150
0.9	Vennootschapsbelasting		5
0.10	Mutaties reserves		
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		
7.	Volksgezondheid en milieu		
7.4	Milieubeheer	34.901	24.040
Saldo van baten en lasten op taakvelden		**34.901**	**34.901**

Bijlage 4. Tarieven

	Begroting 2021 uurtarief	Begroting 2020 uurtarief
Milieu		
MBO	€ 77,25	€ 75,20
HBO	€ 95,20	€ 92,70
HBO+	€ 113,20	€ 110,25
Specialisten	€ 113,20	€ 110,25
Klachten	€ 95,20	€ 92,70
Klachten buiten kantoortijd	€ 129,15	€ 125,75
BOA	€ 54,95	€ 53,50
BOA buiten kantoortijd	€ 73,05	€ 71,10
Overig Wabo		
Bouwmedewerker (MBO)	€ 73,05	€ 71,10
Bouwmedewerker (HBO)	€ 84,75	€ 82,50
Bouwmedewerker (Specialist)	€ 98,40	€ 95,80
Milieu		
MBO buiten kantoortijd	€ 98,40	€ 95,80
HBO buiten kantoortijd	€ 124,80	€ 121,50
HBO+ buiten kantoortijd	€ 147,05	€ 143,20
Specialisten buiten kantoortijd	€ 147,05	€ 143,20
Overig Wabo		
Bouwmedewerker (MBO) buiten kantoortijd	€ 93,10	€ 90,65
Bouwmedewerker (HBO) buiten kantoortijd	€ 108,95	€ 106,10
Bouwmedewerker (Specialist) buiten kantoortijd	€ 128,00	€ 124,65

***tarieven buiten kantoortijd.** Als kantoortijden worden aangehouden de maandagen tot en met de vrijdagen van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd.*

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

AB	Algemeen Bestuur
DB	Dagelijks Bestuur
AO	Ambtelijk Overleg
MT	Management Team
ATO	Afdelingsteam Overleg
MD	Management Development
SSiB	Samen Sterk in Brabant
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen
GR	Gemeenschappelijke Regeling
Burap	Bestuursrapportage
Marap	Maandrapportage
T1 (ect.)	Termijnrapportages
OD	Omgevingsdienst
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
WP	Werkprogramma
CT	Collectieve Taken
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving
VV	Vergunningverlening
T&H	Toezicht & Handhaving
P1	Wettelijke basistaken
P2	Verzoektaken
P3	Collectieve Taken
P4	Buiten Werkprogramma
BOR	Besluit Omgevingsrecht
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader
FAG	Financiële Adviesgroep
ROK	Regionaal Operationeelkader
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
OW	Omgevingswet
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid
3D	3-Directeuren Overleg
OR	Ondernemingsraad
GO	Georganiseerd Overleg
PNB	Provincie Noord-Brabant
AM	Accountmanagement
TM	Teammanagers
TB	Technisch Beraad
HoO	Huis op Orde
P&C	Planning & Control
NIG	Niet Inrichtingsgebonden Taken
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm
SBK	Sociaal Beleidskader
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen
LPF	Level Playing Field
IB	Inrichtingenbestand
WNT	Wet Normering Topinkomens
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BV	Bedrijfsvoering
Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
ITV	Intensieve Veehouderij